Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 144 (644) ♦ Субота, 31 липня 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

ПАРАДОКС: СПАД В ЕКОНОМІЦІ — НА КОРИСТЬ ЕКОЛОГІЇ

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Факт

Голова Комісії з питань екології та раціонального природокористування Верховної Ради України Сергій Дорогунцов назвав райони найбільшого екологічного лиха на території України. Це — Чорнобиль, Донецько-Придніпровський район (Рубіжне, Маріуполь, Дніпродзержинськ мають особливе техногенне навантаження), Азово-Чорноморський басейн (низька якість води), Полісся, Карпати, Північне Причорномор'я.

НЕ БРУДНИ КРИНИЦІ — БО СХОЧЕШ ВОДИЦІ

Надмірне промислове водоспоживання, скиди забруднених побутових і промислових стоків, змиви хімікатів з сільськогосподарських угідь, штучні зміни природного режиму водних об'єктів і низка інших причин призвели до того, що всі доступні для використання водні ресурси опинилися на межі не тільки кількісного, а й якісного виснаження. Це характерно в цілому для України, тому виділяти окремі регіони з надзвичайною водно-екологічною ситуацією, мабуть, не зовсім етично. Техногенне навантаження на водойми України сягнуло катастрофічного рівня.

(Закінчення на 6 стор.).

Скорочення обсягів виробництва на металургійному комбінаті ім. Петровського до душі екологам

Дніпропетровськ. Майже на третину зменшив виробництво трубного прокату металургійний комбінат ім. Петровського. На капітальний ремонт поставлені сталеплавильні цехи і дві домни. Ще раніше Sчерез нестачу газу, який купувався за російські рублі, металурги змушені були загасити мартен. Із скороченням виробництва, втім, значно зменшилась і кількість шкідливих викидів в атмосферу.

УНІАН.

Продиктовано в номер

Фонд держмайна сподівається, що яйця приватизованих курей будуть більші

Фонд державного майна України оголосив про приватизацію птахофабрики «Київська», яка перетворюється в акціонерне товариство відкритого типу. 70 відсотками акцій володітимуть акціонери, решту Фонд продасть населенню за приватизаційні сертифікати. Це вже другий приватизаційний проект щодо великого підприємства: в лютому цього року в такий спосіб було приватизовано Одеське м'ясопереробне об'єднання.

Щодо самого об'єкта, то птахофабрика «Київська» — друге в Україні за обсягом виробництва яєць підприємство. Вона забезпечує 27 відсотків потреб київського регіону в цій продукції, а також експортує її в Нідерланди.

З реалізацією проекту Фондові держмайна допоможуть Міжнародна фінансова корпорація та Британський фонд «ноу-хау».

Наші Ньютони

З багатим «врожаєм» медалей повернулися українські школярі, які брали участь у міжнародних олімпіадах. Так, учень 11-го класу з Кузнєцовська, що в Рівненській області, Ренат Якупов здобув золоту медаль на фізичній олімпіаді у США. Там же відзначено срібними нагородами роботи двох киян — Анатолія Ольховця й Олега Шпирка із СШ № 206.

«Золотою» видалася і поїздка до Італії, на міжнародну олімпіаду з хімії, для учня СШ № 148 Харкова Олега Булижина. Срібну медаль одержав там київський школяр із СШ № 120 Максим Богук.

У Туреччині, де змагалися математики, до «золота» ми поки що «не дотягли». Але й без нагород не зосталися: киянин Денис Дудко й одесит Сергій Саприкін привезли срібні медалі.

За абхазьким прикладом

Досягнуто угоди про припинення вогню в Боснії та Герцеговині. Про це повідомив офіційний представник конференції щодо колишньої Югославії Дж. Міллз.

На переговорах у Женеві між лідерами боснійських супротивних сторін за участі президентів Сербії та Хорватії вирішено,що керівники етнічних громад А. Ізетбегович, Р. Караджич і М. Бобан негайно віддадуть розпорядження про повне припинення воєнних операцій. А щоб угода не порушувалася, передбачено було провести вчора в Сараєві зустріч військових командирів сербів, хорватів та мусульман під егідою ООН.

Був ЛуАЗ. Тепер — ще й газ

В 1982—1983 роках на території Локачинського району Волинської області проводились роботи по розробці техніко-економічного обгрунтування виявленого родовища газу і його експлуатації. Передбачалося, що з його свердловин щороку видобуватиметься майже 300 мільйонів нормальних кубічних метрів природного газу. Але, як це нерідко буває, у зв'язку з відсутністю лімітів роботи по розробці родовища було припинено. І ось нещодавно на засіданні Кабінету міністрів України після виступу представника Президента України у Волинській області Володимира Блаженчука Прем'єр-міністр Леонід Кучма дав доручення «Укрнафтогазпрому» включити локачинське газове родовище в план експлуатації на 1994 рік.

Новини мистецтва

Скульптури просто неба

У Києві на Андріївському узвозі відкрився другий міжнародний симпозіум із скульптури. У його роботі беруть участь скульптори з України, Шотландії, Америки та Литви. Протягом місяця митці будуть просто неба творити свої скульптури, щоб потім подарувати їх нашому місту. Організували симпозіум Український скульптурний центр, Товариство художників та Спілка художників України.

Сергій КОВАЛЬЧУК.
Фото автора.

Леонід КРАВЧУК:

«Не можна руйнувати державну інформаційну систему»

«Держава не може залишитися без власної преси. Вона повинна мати всілякі засоби масової інформації й підтримувати їх на належному рівні»,— заявив Президент України Леонід Кравчук 29 липня на нараді з питань державної підтримки преси. В ній взяли участь віце-прем'єр-міністр Микола Жулинський, керівники ряду міністерств і відомств.

Населення України, продовжував Леонід Кравчук, має право на інформацію про свою державу, читати газети і журнали на рідній, українській мові. Люди ніколи не будуть поважати державність, якщо вони не в змозі одержувати ту чи іншу газету, не мають достовірної інформації про події, які відбуваються у власній країні та за її межами. Справа дійшла до абсурду: в деяких регіонах передплатникам доставляються періодичні видання з інших країн, зокрема з Росії, раніше, ніж українські.

На нараді йшлося про те, що становлення нової української періодики відбувається у складних економічних умовах. Зростаюча інфляція, різке подорожчання послуг зв'язку, поліграфпідприємств, транспортних організацій, багаторазове підвищення цін на папір поставили національну пресу на грань загибелі.

Більшість редакцій в цій складній ситуації оголосили додаткову передплату, оскільки внесених передплатниками коштів вистачило лише на 2—4 місяці. Коли оголошувалася допередплата, зв'язківці назвали редакціям для розрахунків ціну за доставку одного примірника газети 6 крб. 90 коп., а нещодавно встановили нову — 27 крб. Внаслідок цього тиражі українських періодичних видань різко скоротилися. Для значної частини передплатників нові ціни на періодику виявилися недоступними.

На фоні різкого падіння тиражів і зростання втрат української періодики, зазначалося на засіданні, посилюється вплив на формування громадської думки в Україні російської преси, яка коштує значно дешевше, випускається частіше і значно більшими обсягами, ніж наші газети і журнали. Слід також зазначити, що ми втратили можливість розповсюджувати нашу пресу в країнах СНД.

Заходи, яких останнім часом вживав уряд для підтримки преси, не принесли бажаних наслідків.

Українській пресі, підкреслювалось на нараді, потрібно негайно надати допомогу. Президент України запитав міністра зв'язку: «Чи може в цьому плані щось зробити міністерство?». Загальна, хоча й позитивна відповідь, не задовольнила Леоніда Кравчука. Він дав доручення міністру представити конкретні заходи щодо підтримки преси. Такі доручення були дані всім учасникам наради. При цьому Президент наголосив: якщо не буде дійової допомоги, то він залишає за собою право вжити щодо керівників, які її не нададуть, відповідних дій.

На думку Президента, потрібно негайно на урядовому рівні розглянути питання стосовно покриття з державного бюджету у другому півріччі 1993 року пов'язаних з підвищенням цін на папір і тарифів на послуги зв'язку витрат редакцій газет та журналів. Треба визначитися з встановленням регульованих цін на послуги зв'язку по розповсюдженню періодичних видань, включенням паперу до «Переліку ресурсів, виробництво та централізований розподіл яких здійснюється державою».

Говорилося також про те, що потрібно негайно розробити проект Державної програми розвитку книгодрукування і преси на період до 2000 року і подати на розгляд Президентові України.

На нараді розглянуто інші питання щодо державної підтримки преси. Президент України підписав відповідне розпорядження.

ІНТЕРВ'Ю УКРАЇНСЬКОМУ ТЕЛЕБАЧЕННЮ

«Зовнішня політика України спрямована на захист національних інтересів нашої держави. Це головне, — заявив Леонід Кравчук 29 липня в інтерв'ю українському телебаченню. — І коли Верховна Рада за поданням Президента прийняла постанову про основні напрями зовнішньої політики України, то вона якраз керувалася, на мою думку, саме цим положенням: як захистити національні інтереси України. Але при цьому ми маємо співпрацювати з усіма країнами в інтересах нашого народу і держави».

Ми також маємо керуватись реаліями сьогоднішнього дня, продовжив Президент. А вони полягають в тому, що Україна є членом СНД і її інтереси, насамперед економічні, тісно пов'язані саме з цими країнами. У своїй зовнішній політиці ми керуємося принципами добросусідства також з іншими державами. Треба пам'ятати, що є країни, де знаходиться значна частина української діаспори. По відношенню до них ми проводимо політику, яка б відповідала інтересам нашої держави і громадян українського походження, які живуть у тих державах.

Торкаючись питання стосунків України з Росією, Президент зауважив, що обидві країни виступають як партнери, як сусіди. Але бувають випадки, коли Росія втручається в наші внутрішні справи. Останній приклад — прийняття Верховною Радою Росії постанови про статус Севастополя. Звичайно, Україна негайно відреагувала на це. І вона дістала підтримку з боку Ради Безпеки ООН. Нас підтримують у цьому питанні також Президент Росії, її зовнішньополітичне відомство і представник цієї держави в ООН.

Відповідаючи на запитання про ставлення України до ядерної зброї, Леонід Кравчук підтвердив бажання нашої держави виконати свої зобов'язання щодо ратифікації СТАРТу-1 і приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Україна вважає застосування ядерної зброї неприпустимим. У своїй зовнішньополітичній діяльності вона активно виступає за загальне ядерне роззброєння. Ставши в силу історичних обставин власником ядерної зброї, успадкованої від колишнього СРСР, Україна ніколи не санкціонує її застосування і виключає з арсеналу своєї зовнішньої політики загрозу використання ядерної зброї.

Зараз Україна є власником розташованої на її території ядерної зброї. Нічого нового тут немає. Згідно діючого нині законодавства, майно та фінансові ресурси підприємств, установ, організацій та інших об'єктів союзного підпорядкування, розташованих на території України, є державною власністю України. Але вона не змінила позиції щодо свого статусу, тобто Україна має стати без'ядерною державою. Ця лінія продовжується. Наша держава буде йти до знищення ядерної зброї. Але юридично це буде зроблено тільки тоді, коли Верховна Рада ратифікує СТАРТ-1 і приєднається до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

Уже є домовленість про надання Сполученими Штатами Україні 175 мільйонів доларів для демонтажу та вивезення ядерної зброї. Цієї суми надто замало. Треба значно більше. Україна сьогодні не має ні економічних, ні організаційних можливостей для виконання такої масштабної роботи. Ми звернулися до світового співтовариства, щоб утворити фонд роззброєння. Але ідея просувається дуже повільно. На думку Леоніда Кравчука, створення такого фонду відповідало б інтересам не тільки України, а й усього світу.

Леонід Кравчук повідомив, що нещодавно він побував на одній з ракетних баз і переконався, що ядерні комплекси обслуговуються на досить високому технічному рівні, з високою відповідальністю військових. Під час перебування на ракетній базі було вирішено ряд організаційно-матеріальних і побутових проблем. Зокрема, прийнято рішення про те, що ядерні боєголовки, термін експлуатації яких виходить за задані строки, будуть зніматись і складуватись на відповідних об'єктах, спеціально для цього пристосованих. Це робитиметься незалежно від того, як буде йти ратифікація відповідних договорів. Йдеться про 130 ракет на рідкому паливі. Таким чином, наша політика і наша позиція щодо цих ракет не спрямована на те, щоб погрожувати іншим державам. Про загрозу з нашого боку кажуть ті, хто хоче спотворити образ України.

Віктор ДЕМИДЕНКО,
кор. Укрінформу.

ДО НАС — НЕ ТІЛЬКИ ПО КОНОПЛІ

Недавно в Київському державному педагогічному інституті іноземних мов відкрилась кафедра ЮНЕСКО, девіз якої — через мовну комунікацію до міжнародного співробітництва. Підписаний договір між інститутом і генеральним директором ЮНЕСКО Федеріко Майором про підготовку фахівців української мови за рубежем. Що це — чергове визнання авторитету України на міжнародній арені і своєрідна оцінка науково-педагогічного потенціалу інституту? З цього почалася наша розмова з ректором інституту Г. АРТЕМЧУКОМ.

— Ми вже років зо три тому, — сказав Галік Ісакович, — почали перебудовувати навчальні плани і програми, щоб вони відповідали тому величезному попиту на фахівців іноземної мови, який є сьогодні в нашій державі. Крім учительської спеціальності ввели перекладацьку спеціалізацію з двох мов. Створили кафедру перекладу, якої не було раніше, що готує перекладачів-референтів. Ввели до навчального плану, крім традиційних чотирьох західних мов, східні — китайську, японську, а цього року — турецьку та італійську.

Попит на таких фахівців великий. Цього року японське посольство проводило конкурс знавців своєї мови. Так от, два наші студенти вийшли в Україні переможцями і тепер одержують стипендії від японського освітянського фонду.

— Нова спеціалізація вимагає нові кадри. І де ж вам удалося так швидко роздобути їх?

— Викладачів китайської мови, як з'ясувалося, в Києві досить. Крім того, ми запрошуємо на два-три роки доцентів з вузів Китаю — маємо договір з Уханським педагогічним університетом, допомагає нам Пекінський інститут іноземних мов. А от з викладачами японської мови було значно гірше. Але й таких фахівців знаходимо.

— Спеціалістів зі Сходу ми запрошуємо до себе. Повертаючись до української теми, хочу запитати: а наші, українські, їдуть у ці країни? Тобто, чи є інтерес на Сході до української мови?

— Поки що мало. За контрактом з деякими китайськими вузами готуємо спеціалістів для викладання української мови в Китаї. Це, правда, лише перша група, але методику розробляємо і, сподіваюся, справа розширюватиметься. Звичайно, найбільший обмін маємо з Сполученими Штатами. Ось уже п'ять років, як разом з Американською асоціацією християнських університетів і коледжів працюємо тісно і плідно. Правда, лише одиниці з американців неукраїнського походження вивчають нашу мову, але крига все-таки скресла. Налагоджуємо відносини з Мюнхеном, Дрезденом, Лондоном. Ми готові приймати і вчити студентів практично з будь-якої країни, щоб наша державність поступово знаходила прихильників на всіх континентах планети.

— Очевидно, такі зв'язки потрібні на урядових рівнях — на самому ентузіазмі фахівців далеко не зайдеш...

— Іспанські, італійські, інші університети світу, справді, чекають розв'язання освітніх питань на урядовому рівні. Потрібні двосторонні договори, контракти, де були б закладені наші міжвузівські контакти.

— Цікаво, а як наша держава допомагає вашому інститутові, маю на увазі технікою, фінансуванням і всім іншим?

— До нинішнього року все було нормально. Зараз справа різко погіршилася, оскільки держава зменшила фінансування освітніх закладів. Ми, правда, заробляємо гроші й самі. Минулого року, наприклад, наш порівняно невеликий інститут заробив 26 мільйонів карбованців. Іноземці платять за навчання, друга вища освіта по заочній формі приносить прибуток, є оренда і інше. І все ж цього дуже мало. Не вистачає коштів на купівлю комп'ютерів, сучасного фонетичного обладнання. Для цього потрібна валюта. Ми мали її достатню кількість, але вона вся осіла в Московському зовнішньоекономічному банку, бо тоді всі валютні розрахунки велися через нього.

Ще гірше з капітальним будівництвом, ми заборгували будівельникам, які споруджують навчально-лабораторний корпус, понад 40 мільйонів. А нам же конче треба розширюватися, розростатися! Сьогодні могли б приймати не шістсот студентів, а тисячу двісті, ввести нові мови — арабську, хінді, корейську, шведську, голландську: країні потрібні спеціалісти для всіх галузей. Ми ж тупцюємо на місці.

І ще одне. В останні два роки у зв'язку з величезним попитом на наших випускників і у зв'язку з невеликою зарплатою вузівських викладачів у нас з'явилася біда: ми втрачаємо молодих, талановитих фахівців. Понад 50 викладачів з англійської і німецької мов нас залишили. Посольства, комерційні структури, представництва переманюють кращих людей. Це надзвичайно небезпечно. Відплив треба припинити — і тільки одним шляхом: забезпечити їм у нас достойну оплату.

Ще одна проблема. Наша держава обкладає сьогодні вищу школу податками на зароблені нею кошти не в меншій мірі, ніж підприємства. Але це абсурд, бо освіта — це майбутнє держави.

— У західних країнах без комп'ютеризації немислиме вивчення іноземних мов. Такі програми є і у вас?

— Є, і давно. Деякі українські вузи і вузи колишніх союзних республік купують наші комп'ютерні програми.

— Чи можна сказати, що завдяки технічному переоснащенню ви вийшли на кращі світові зразки з вивчення студентами іноземних мов?

— А чому ви говорите тільки про технічне оснащення? Методика, підготовка викладацьких кадрів нашого інституту давно отримала визнання у багатьох країнах світу, про що говорить і угода з ЮНЕСКО. У нас щороку працює близько двадцяти іноземних викладачів, і вони досить високо оцінюють нашу роботу.

— Коли ми зачепили таку високу, державну ноту, хочеться ще уточнити: знання мов, основи знань, все-таки закладаються в школі. Чи не захопилися ви підготовкою спеціалістів для державних установ за рахунок зменшення кількості фахівців для школи?

— Ні-ні, забезпечення школи вчителями високого класу залишається нашою найголовнішою справою — 95 відсотків випускників іде у школи.

— Галіку Ісаковичу, ви розповідали про нові зв'язки вашого інституту, нові форми навчання. А відбір майбутніх спеціалістів теж ведеться за якимись новими формами?

— В нас уже кілька років працює факультет майбутнього вчителя. Діти з п'яти найближчих до Києва областей приїжджають один раз на місяць для очно-заочного навчання. Два роки ми їх вчимо, крім рідної та іноземних мов, педагогіці та психології, орієнтуючи для педагогічної діяльності в майбутньому. Це хороша форма, яка дає добрі результати.

Нині з'явився проект створення на нашій базі Київського лінгвістичного університету. Думаю, підстави для такого кроку є — 53 відсотки викладачів, крім усього іншого, що я розповідав, мають учені ступені і звання.

Отже, ми готові ще активніше відгукнутися на потреби нашої держави.

Інтерв'ю вів
К. АНДРІЇЧУК.

Виступ заступника міністра закордонних справ України Бориса Тарасюка в Раді Безпеки Організації Об'єднаних Націй 20 липня 1993 р.

Шановний пане Голово, пані та панове.

Як вам вже відомо, 9 липня Верховна Рада Російської Федерації прийняла постанову «Про статус міста Севастополя», в якій щодо українського міста Севастополя стверджується, що воно, начебто, має «російський федеральний статус в адміністративно - територіальних межах міського округу за станом на грудень 1991 року». В згаданій постанові даються доручення Раді Міністрів Російської Федерації, Центральному банку Росії, російським федеральним міністерствам і установам «розробити державну програму забезпечення статусу міста Севастополя», а парламентському Комітету з конституційного законодавства — підготувати закон про конституційне втілення цього нелегітимного рішення.

По суті, вперше найвищий законодавчий орган Росії відкрито і однозначно висунув територіальні претензії до України, надав нормативної форми тому, що не раз протягом двох останніх років знаходило свій прояв у заявах деяких безвідповідальних політиків Російської Федерації. В цьому — особлива небезпека рішення російського парламенту.

Ця акція Верховної Ради Росії викликала однозначне засудження з боку Президента, виконавчої і законодавчої гілок влади, всіх політичних партій і рухів України. Вона не може бути кваліфікована інакше, як грубе порушення основоположних принципів і норм міжнародного права, зокрема, пункту 4 статті 2 Статуту ООН, є очевидним посяганням на територіальну недоторканність України, спробою переглянути існуючі кордони, втручанням в її внутрішні справи. Це рішення за духом і буквою несумісне з цілями і принципами Організації Об'єднаних Націй. Воно грубо порушує міжнародні зобов'язання, що випливають із членства Росії в ООН, її участі в Нараді з Безпеки і Співробітництва в Європі, з ратифікованого цим же складом російського парламенту Договору між Україною і Росією від 19 листопада 1990 року, зареєстрованого належним чином у Секретаріаті ООН відповідно до Статуту Організації.

Статут Організації Об'єднаних Націй, який є основоположним міжнародно-правовим документом сучасних міжнародних відносин і який порушено в даному разі російським парламентом, свого часу був ратифікований Верховною Радою колишнього СРСР, місце якого в Раді Безпеки та Організації Об'єднаних Націй зараз займає Російська Федерація. Тож є достатньо підстав для кваліфікування Радою Безпеки ООН дій парламенту Російської Федерації як несумісних зі Статутом ООН.

В своїй Постанові від 14 липня ц. р. український парламент кваліфікував рішення Верховної Ради Росії як «агресивний політичний акт» проти України.

Україна розглядає згадане рішення Верховної Ради Російської Федерації як таке, що не має жодних юридичних підстав і не породжує ніяких правових наслідків для України, бо згідно з Конституцією України 1978 року, так само як і Конституцією РРФСР 1978 року, яка була прийнята, до речі, раніше від української, Севастополь беззаперечно визнано складовою частиною України. Отже, питання про статус міста Севастополь є компетенцією України і тільки її.

Ситуація, що утворилася внаслідок відомої постанови Верховної Ради Російської Федерації, є вкрай небезпечною. Спроби реалізації, а їх уже починають здійснювати, згаданого рішення російськими органами влади можуть призвести до адекватних дій з боку України з метою захисту свого суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності. Розвиток ситуації, що склалася в силу цього, враховуючи складні кризові тенденції в міжнародних відносинах східноєвропейського регіону, може мати непередбачувані наслідки і серйозно загрожувати підтриманню міжнародного миру та безпеки.

Все це переконало керівництво України в тому, що дана ситуація відповідно до статті 34 вимагає розгляду таким авторитетним органом, як Рада Безпеки ООН, куди ми й звертаємося згідно з нашим правом за статтею 35.

Хотів би особливо звернути Вашу увагу на те, що в цьому разі ми маємо справу з рішенням найвищого законодавчого органу сусідньої нам ядерної держави, міжнародні зобов'язання якої однаково розповсюджуються як на законодавчу, так і на виконавчу гілки влади.

Цілком очевидно, що таке рішення Верховної Ради Російської Федерації по суті є неприхованою територіальною претензією однієї держави до іншої.

Внутрішньополітична боротьба у будь-якій країні світу не може й не повинна виплескуватися за межі державних кордонів цієї країни і зачіпати інтереси інших держав. Інакше під сумнів буде поставлена вся система міжнародних відносин. Не бачити й не розуміти цього — означає усвідомлено відходити від реалій і залишатися в полоні ілюзій.

Рішення російських законодавців від 9 липня ні в якому разі не можна недооцінювати. По суті — це «міна сповільненої дії», володар якої не усвідомлює всієї її руйнівної сили.

Інспіратори деструктивного рішення Верховної Ради Росії відразу ж після його прийняття поспішили із Москви до Севастополя для негайного втілення цього рішення в життя. Відбувається нібито «спонтанний процес» утворення незаконних структур російської влади в місті, а їх ініціатори вже закликають до зброї, погрожують «задіяти» Чорноморський флот та «спеціальні підрозділи російських збройних сил», робляться спроби створення штурмових загонів, агітатори погрожують перетворити Севастополь і Крим у нові Придністров'я, Карабах та Абхазію. Відкрито й цинічно заявляють про нехтування можливих людських жертв. Лунають заклики позбавити повноважень депутатів українського парламенту від Севастополя і провести вибори до Верховної Ради Росії. Хто може з упевненістю сказати, що це лише наївні домисли безвідповідальних осіб? І що з метою захисту територіальної цілісності повинні робити за такої ситуації у себе вдома органи та інститути влади України?

Як заявив Президент України Л. Кравчук, «ми не ототожнюємо це рішення російського парламенту з волею російського народу і віримо, що росіяни, які стоять на позиціях миру, дружніх стосунків з Україною, не підтримують постанову свого парламенту». Відомо, що президенти і прем'єр-міністри обох держав докладають зусиль до залагодження наявних розбіжностей, в результаті чого останнім часом в українсько-російських відносинах помітні позитивні зрушення. До речі, сьогодні відбулася розмова президентів України та Росії з метою пошуку конкретних шляхів зняття напруженості. Досягнуто домовленості про їх зустріч. Проте такий підхід не подобається деяким впливовим політичним силам в Росії, які, нехтуючи цивілізовані норми поведінки, не хочуть позбавитися рецидивів імперського мислення в політиці стосовно України та інших держав — колишніх республік СРСР, прагнуть посіяти ворожнечу між народами, спровокувати конфлікт в цьому регіоні, порушити мир і стабільність на континенті.

В Україні, як і в інших державах, не залишилися непоміченими заяви Президента Російської Федерації Б. Єльцина від 10 липня та МЗС Росії від 11 липня, які ми сприймаємо з задоволенням. Ця реакція виконавчих інститутів влади була природня і зрозуміла. Проте за низкою ретельно сформульованих дипломатичних фраз ми так і не побачили однозначної відповіді на питання, що турбує всю Україну і весь цивілізований світ: чи вичерпано тему територіальних претензій? Відповідь на це питання залишається, як то кажуть, за кадром. Можливо, це зробить Рада Безпеки?

Пане Голово.

Розглядаючи ситуацію, що склалася, не можна забувати, що Україна та Росія — одні з найбільших європейських держав, на території яких є ядерна зброя.

Постанова ВР РФ не сприяє нормальній атмосфері розгляду в українському парламенті питання про ратифікацію Договору про обмеження і скорочення стратегічних наступальних озброєнь.

Як наслідок, частина українських парламентаріїв стала рішуче висловлюватися проти ратифікації договору, справедливо вбачаючи в акції своїх російських колег загрозу не лише національній, але й міжнародній безпеці і миру. Неважко передбачити, до чого може призвести схема «дія — протидія».

Наведені вище аргументи змусили нас поставити питання про наявність однозначних територіальних претензій до України стосовно її міста Севастополя і на основі пункту 1 статті 35 Статуту ООН довести до відома Ради Безпеки ситуацію, що виникла внаслідок рішення Верховної Ради Російської Федерації. Розвиток цієї ситуації, на нашу думку, може привести до таких суперечностей між Україною та Росією, які стануть загрозою міжнародному миру і безпеці.

Україна закликає Раду Безпеки Організації Об'єднаних Націй в її рішенні кваліфікувати постанову Верховної Ради Російської Федерації від 9 липня як таку, що суперечить цілям і принципам Статуту ООН, бо вона є зазіханням на територіальну цілісність і недоторканність України, втручанням у її внутрішні справи. Україна звертається з нагальним закликом до Ради Безпеки використати весь свій авторитет з метою засудження і відміни протиправного рішення російського парламенту, проголошення його недійсним, застереження від подальших кроків, які можуть поставити під загрозу міжнародний мир і безпеку в усьому світі.

Від Ради Безпеки ООН в Україні чекають реакції, яка була б адекватна небезпечній ситуації, що склалася. Відсутність такої реакції може підірвати довіру до цього авторитетного органу ООН, на якому лежить основна відповідальність за підтримку міжнародного миру та безпеки і в якому більшість держав світу вбачають гаранта своєї безпеки. В цьому разі Рада Безпеки повинна здійснити акт превентивної дипломатії та запобігти ескалації протиправних акцій.

Мабуть, немає потреби говорити про те, що превентивні заходи, якщо їх застосовують, багато дешевші світовому співтовариству, ніж спроби вплинути на ситуацію на більш пізніх і небезпечних стадіях. Саме про це й говорив генеральний секретар ООН в своїй доповіді «Порядок денний для миру». Саме такий, розумний і далекоглядний підхід потрібен зараз усім нам, щоб запобігти лиху, яке може зачепити всіх.

Зараз, коли Україна розв'язує питання про гарантії власної безпеки, хотів би, не перебільшуючи, підкреслити, що від Вашої кваліфікації постанови парламенту Росії залежить дуже багато, і ми сподіваємося, що Рада Безпеки виправдає надії, які ми на неї покладаємо. Не можна забувати уроків історії, слід пам'ятати, що індиферентність до порушення міжнародного права заохочує подальші агресивні акції.

ХЛІБ — ЗАПОРУКА ЗМІЦНЕННЯ НАШОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Верховній Раді Республіки Крим, обласним, районним, селищним і сільським Радам народних депутатів

В Україні у повному розпалі жнива. Можна впевнено сказати, що, незважаючи на труднощі, хлібороби виростили добрий урожай зернових.

Верховна Рада, Президент та уряд України вжили заходів, щоб при всіх наших нестатках і складностях підтримати селян, працівників агропромислового комплексу, забезпечити збирання вирощеного врожаю. Встановлено закупівельні ціни, які суттєво підвищують заінтересованість виробників сільськогосподарської продукції у продажу зерна державі, стимулюють їх працю, дають змогу поліпшити фінансово-економічне становище господарств. Це дає можливість створити необхідні ресурси хліба для задоволення потреб населення, а також кормів для тваринництва.

У цей нелегкий, відповідальний час звертаємося до всіх депутатів сільських, селищних, районних, міських та обласних Рад, Верховної Ради Республіки Крим, до всіх владних структур на місцях, керівників і спеціалістів аграрного сектора, хліборобів, працівників промисловості, транспорту із закликом зробити все можливе, щоб провести жнива організовано і без втрат. У цій благородній і так необхідній для держави та для кожної сім'ї справі багато що можуть зробити наша молодь, ветерани праці, всі, хто вболіває за хліб.

Ради народних депутатів спільно з державними адміністраціями, господарськими керівниками мають подбати про те, щоб не допустити перебоїв з постачанням пального, мастил, запасних частин до сільськогосподарської техніки, виявити турботу про обслуговування, харчування, безпечні умови праці людей, зайнятих на збиранні. Треба повести рішучу боротьбу з недбалим ставленням до вирощеного хліба, розбазарюванням, розкраданням врожаю, щоб зберегти його.

Хліб є запорукою зміцнення нашої державності, кращої долі в майбутньому. Зберемо вчасно, дамо йому лад — краще житимуть наші люди, впевненіше працюватимуть господарства, підприємства, зміцніє весь економічний потенціал України. Тому ставлення до виконання державного замовлення по продажу зерна скрізь повинно бути якнайвідповідальнішим.

Не менш важлива справа — старанний догляд за іншими сільськогосподарськими культурами з тим, щоб зібрати якомога більше цукрових буряків, соняшнику, картоплі, овочів. Все, що вирощено, має бути вчасно зібране, якісно перероблене і надійно збережене.

Належить старанно провести увесь комплекс польових робіт по створенню надійних основ для урожаю наступного року.

Кожен має зробити свій внесок у створення достатку сільськогосподарських продуктів конкретною справою, максимальним використанням своїх можливостей для допомоги селу. Тут є де докласти сили і державним, і підприємницьким структурам.

Впевнені, що депутати Рад, всі органи місцевого самоврядування, трудівники села і міста з розумінням і відповідальністю сприймуть наше звернення і наполегливо попрацюють для загального добра, на благо народу, в ім'я нашої молодої держави.

Президія Верховної Ради України.

м. Київ
30 липня 1993 року

ВІТАЄМО!

Указом Президента України від 30 липня 1993 року з нагоди Дня залізничника присвоєно почесне звання «Заслужений працівник транспорту України» групі робітників, інженерів та технічних працівників і службовців підприємств залізничного транспорту за значний особистий внесок у підвищення ефективності використання залізничного транспорту, впровадження передових методів перевезень вантажів і пасажирів.

Удостоєні почесних звань — досвідчені, кваліфіковані залізничники, досягли високої професіональної майстерності, забезпечують стабільне виконання завдань по перевезенню народногосподарських вантажів і пасажирів, раціонально використовують транспортні засоби, запроваджують нову техніку і прогресивні методи праці. Заощаджують паливно-мастильні матеріали та електроенергію, дбають про надійний технічний стан рухомого складу і безпеку руху поїздів.

Продиктовано в номер

ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ

Враховуючи ускладнення, що з'явилися у зв'язку з рішенням про припинення обігу в Росії грошових купюр старого зразка, керівництво Криму вживає заходів для виходу з непростої ситуації. Як повідомив прес-центр ВР Криму, відбулися телефонні розмови Голови Верховної Ради Криму М. Багрова з Президентом України Л. Кравчуком і прем'єром уряду РФ В. Черномирдіним, а також Голови Ради міністрів Криму Б. Самсонова з першим віце-прем'єром КМ України Ю. Зв'ягільським, у ході яких звернуто увагу на специфіку Криму як курортного регіону, наявність тут великої кількості відпочивальників з Росії, котрі опинилися в непростій ситуації. Керівництву України і РФ запропоновано вжити заходів для розв'язання проблем, які з'явилися у жителів Криму, відпочивальників та у підприємств, що їх обслуговують.

УСЕ НАЙКРАЩЕ — З ВАШОЮ УЧАСТЮ

Завершуючи свою місію у ранзі Надзвичайного і Повноважного Посла Сполучених Штатів Америки в Україні, Роман Попадюк мав бесіду з Президентом України Леонідом Кравчуком. У її перебігу американський дипломат подякував Президентові, іншим керівникам Української держави за те, що він завжди мав можливість особисто зустрітися з ними для обговорення питань, які мали обопільний інтерес. Посол побажав успіхів народові України у розбудові його незалежної держави.

Президент Л. Кравчук, у свою чергу, відзначив, що почесна і важлива місія, з якою американський дипломат перебував в Україні, була успішна. «Все найкраще, досягнене за цей час в україно-американських відносинах, зроблено з вашою участю».

У бесіді взяв участь міністр закордонних справ України А. Зленко.

НА КУРУЛТАЇ ВЗЯЛИ ГОРУ РАДИКАЛЬНІ ПОГЛЯДИ

На четвертий день роботи другої сесії другого Курултаю кримськотатарського народу взяли гору радикальні погляди. Тривало обговорення доповідей Мустафи Джемілєва та Рефата Чубарова. Стверджувалося, що анексія Криму Російською імперією у 1783 році поклала край нормальному розвитку кримськотатарського народу. «До 1917 року всі наші нещастя валили на царизм, до 1991 — на комунізм»,— сказав депутат від Бахчисарайського району Ільми Умеров.— «Та ось уже два роки комуністи не при владі. Україна — суверенна держава, а життя кримських татар не змінилося». Підкреслювалося, що хоча кримські татари становлять менш як 10 відсотків населення Криму, близько 50 відсотків дітей у лікарнях — кримські татари. Останнім часом у Криму з'явилася велика кількість біженців з Таджикистану та Абхазії, однак жодного закону чи нормативного акта з цього приводу з боку Криму або України немає. Люди знову залишаються фактично сам на сам зі своїми проблемами. Депутати розуміють, що в Україні не вистачає коштів на облаштування кримських татар, та їм незрозуміло, чому Україна не визнає їхнього права на самовизначення, не визнає їхнього виборного представницького органу кримських татар — Меджліс? На Курултаї зазначалося, що, голосуючи за незалежність України 1 грудня 1991 року, кримські татари проголосували за свободу для українського народу, за відродження на своїй землі.

— Зурабе, ви обіцяли розповісти про долю кінофестивалю «Молодість». Останній відбувся у 91-му, а далі — тиша. Надовго?

— Колись ми жартували: якщо «Молодість» не відбудеться, ми зробимо альтернативний фестиваль «Зрілість». У 1992 році фестиваль не відбувся через нестаток коштів і тому, що вчасно не розв'язали організаційних питань. Цього року нам уже довелося переносити строки його проведення. Державні установи — Міністерство культури, Спілка кінематографістів, Міністерство у справах молоді та спорту — зацікавлені, звичайно, у проведенні цього фестивалю. Спілка кінематографістів підтвердила свою зацікавленість, надавши нам на певний час безплатно приміщення. Міністерству у справах молоді та спорту дало кошти — адже фестиваль у програмі цього міністерства. Та ми усвідомлювали, що розраховувати лише на бюджетне фінансування не варто, і готувалися до того, щоб залучати і спонсорів. Причому все робилося на голому ентузіазмі... А потім сталося так, що Михайло Павлов, колишній секретар Спілки кінематографістів України, людина, яка впродовж останніх, щонайменше, п'яти років, керувала організацією цього фестивалю, з багатьох причин змушений був піти. Тобто, команда почала розпадатися, а це дуже недобрий симптом. Інколи складається враження, що цей фестиваль нікому, крім нас, не потрібен...

— Може, назва «Молодість» асоціюється з чимось несерйозним?

— Найжахливіше те, тобто це не жахливо, це прекрасно, що цей фестиваль вже зарекомендував себе як досить помітне явище у житті, так би мовити, міжнародного кінематографічного співтовариства. Його визнає FIAPF — міжнародна федерація асоціацій кінопродюсерів, при якій існує «верхівка» міжнародних кінофестивалів: фестивальний комітет. Він встановлює правила проведення таких фестивалів. Ми привели наші правила у відповідність з міжнародними нормами, і вони нас визнали. Таких фестивалів у колишньому СРСР було три: Московський міжнародний, Ташкентський міжнародний і Київський міжнародний кінофестиваль «Молодість». Але ставлення до нашого, на жаль, не таке, як до Московського чи Ташкентського. А витрачати безрезультатно нерви й час просто шкода, особливо коли роботи й так по саму зав'язку...

— Ви маєте на увазі свою роботу з розробки кінематографічного законодавства, якщо можна так висловитися?

— Не тільки. Я працюю над розробкою законодавства, бо ще у 1988 році у себе на батьківщині, в Грузії, створив першу альтернативну недержавну кінокомпанію. Ми не лише знімали власні фільми, налагоджували їх прокат, а й закуповували американські фільми з правом прокату їх на території колишнього СРСР. Тобто я докладно вивчив весь процес кіновиробництва і зрозумів, що для нормальної роботи необхідні передусім законодавчі гарантії. І розробляю їх, замість чекання «біля моря погоди». А кіноавторське право викладаю тому, що вважаю за вкрай необхідне створення інституту кінопродюсування. Адже таких спеціалістів взагалі немає в Україні, крім тих 15 студентів, які навчаються. Ми вже створили асоціацію студентів — кінопродюсерів України (про це «ГУ» вже повідомляю). Але потрібно створити громадську організацію — Асоціацію незалежних кінопродюсерів України, тобто людей, які не займаються продюсуванням кіно у державному секторі.

— Що ж, бажаю вам успіху. А «Молодості» — життя.

Розмову вела Катерина ВОРОНЕНКО.

(Закінчення. Початок у № 139 (639) від 24 липня 1993 року).

Крісло для гостя

ЗА СКЛОМ ЧАРІВНОГО ЛІХТАРЯ

(ПОДОРОЖ ПРОБЛЕМАМИ КІНЕМАТОГРАФА)

РЯТІВНИК СКАРБІВ ГУЦУЛЬЩИНИ

Косівська районна держадміністрація встановила премію імені патріарха гуцульської геометричної різьби Юрія Шкрібляка. Першим її лауреатом став мистецтвознавець О. Соломченко — за заслуги у збереженні й розвитку гуцульського народного мистецтва.

Цей справжній подвижник української культури багато років збирав твори місцевих майстрів: ікони, писанки, ткацькі та гончарні вироби. Згодом вони стали основою багатого музею, про який знають далеко за межами України. Оцінкою праці Олексія Соломченка може бути те, що її прирівнюють до подвигу збирача запорозьких старожитностей Дмитра Яворницького.

Увага: конкурс!

ЯК СТАТИ МІЛЬЙОНЕРОМ?

Наші брати-журналісти дістають шанси стати мільйонерами не лише в капітал-шоу «Поле чудес»...

Відомо, по-перше, що Дніпропетровський комерційний «Приватбанк» оголосив творчий конкурс під девізом: «Новій Україні — нову економіку». Мільйон карбованців одержить той газетяр, чиї публікації найпереконливіше і найефективніше відстоюватимуть і пропагуватимуть жадані економічні реформи в Україні.

А по-друге, щойно тут ще один акціонерний комерційний банк сприяння підприємництву «Дніпросервісбанк», разом з «Дніпротелепрескорпорацією» та агентством преси «Дніпро» обнародував умови подібного конкурсу. Його девіз — «Економіка України: реалії і перспективи». До участі запрошуються співробітники і автори усіх засобів масової інформації республіки, а також кореспонденти зарубіжних видань, акредитовані в нашій державі.

Від перших до розгляду прийматимуть видруковані або передані по радіо чи показані по телебаченню матеріали, що матимуть значний громадський резонанс, привернуть увагу парламенту, уряду чи їхніх структур і спричинять прийняття прогресивних рішень. А зарубіжні автори мусять подати матеріали, котрі сприятимуть підвищенню іміджу України в світовому економічному співтоваристві та активізації інвестиційних процесів в Україні.

Перша премія для вітчизняних журналістів, як і єдина для зарубіжного переможця, — той же мільйон карбованців. Для обох категорій передбачені і цінні подарунки, але для своїх засновано ще й другу та третю премії — 750 та 500 тисяч карбованців. Отож у грудні «Дніпросервісбанк» чекатиме масового подання на конкурс журналістських робіт, а ми уже тепер бажаємо колегам успіхів.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Ювілеї

ПЕРЛИНА СЛОБОЖАНЩИНИ

Пам'ятку садово-паркової архітектури XVIII—XIX сторіччя — Краснокутський дендропарк — було засновано І. Каразіним в останньому 20-річчі XVIII століття. Його син І. І. Каразін продовжив справу, розпочату батьком. Завдяки їхній діяльності до паркових насаджень України та Росії введено чимало цінних деревинних та чагарникових порід.

Сьогодні дендропарк на Харківщині є своєрідною лабораторією наукових досліджень. Величезна й естетична виховна роль парку.

Центральний ботанічний сад Академії наук України та Краснокутська дослідна станція Інституту садівництва УААН присвятили ювілею Краснокутського дендропарку засідання Ради ботанічних садів України. В них взяли участь керівники і спеціалісти Центрального ботанічного саду Академії наук України, ботанічного саду Київського держуніверситету, дендропарків «Софіївка», «Тростянець», «Олександрія».

Ольга ДРОЗДОВА.
Харківська область.

А як у колег!

РЕДАКЦІЯ СТАЄ БЕЗПАРТІЙНОЮ

Після червневої заяви обласної організації УРП про припинення співробітництва з «Чернігівськими відомостями» її редакція вирішила взагалі стати безпартійною: щойно звільнений з роботи останній партієць — кореспондент, голова обласної організації ДПУ Микола Самардак. Позбавлені слова в органі міськради, Рух, «Просвіта» та інші організації направили свій протест вищому керівництву міста та області з приводу «незаконного звільнення».

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

ЗАМОВК «ГОЛОС ВЕТЕРАНА»

Через півроку змушена припинити свій вихід новостворена кіровоградська обласна газета «Голос ветерана». «Нашу газету задушили ціни»,— пояснила у своєму останньому слові до спантеличених передплатників редакція «померлої» газети. І запропонувала їм газету «Свобода», призначену для підприємців. Мовляв, учіться робити гроші, може, тоді знайдемо можливість утримувати нашу газету. До речі, вона — не перша втрата серед обласної періодики. Ще з початку нинішнього року наказав довго жити «Мододий комунар» — газета для юні. Хто на черзі — покаже нове підвищення цін.

Кіровоград. Микола ВОЛОК.

Отакої!

ЗЛОДІЙСЬКА КОМІСІЯ

Невідома комісія завітала в село Зибкове Онуфріївського району. Але, з усього було видно, прискіплива. Особливу увагу виявляла, перевіряючи умови виживання одиноких стареньких. А по від'їзді з села у міліцію надійшла оперативна скарга про масове викрадення ікон. Нині правоохоронці порушили кримінальну справу і розшукують сліди таємничої «комісії».

Микола КОЛОВ.
Кіровоградська область.

Реалії

МАТЕРІЯ ВИЗНАЧАЄ СВІДОМІСТЬ...

Керівництво акціонерного селянського підприємства «Нива», що в Рожнятівському районі Івано-Франківської області, перед початком весняно-польових робіт пообіцяло механізаторам цінні подарунки за успішне їх виконання. І свого слова дотримало. Сімом найбільш сумлінним трудівникам недавно було вручено добротні відрізи на костюми.

Матерію правління спілки «вибило» на місцевому камвольно-суконному комбінаті, з яким підтримує ділові зв'язки.

Кілька сувоїв тканини припасено й для тих, хто успішно працюватиме на збиранні колосових культур.

Василь БАБУХ.
Івано-Франківська область.

Гості України

ДВА ПАРЛАМЕНТИ, ТРИ НАПРЯМКИ

Дев'ять днів перебувала в Україні делегація німецьких парламентаріїв на чолі з Яном Остергетело. Всі вони входять до створеної в бундестазі парламентської групи «Німеччина—Україна». Німецькі гості ознайомилися зі станом переселення депортованих німців, мали зустрічі з представниками німецьких громад в Одесі та Сімферополі, з громадою лютеранської церкви в Ялті. Гості взяли участь у роботі «круглого столу» представників політичних кіл та національних меншин Криму. Делегацію прийняв Голова Верховної Ради Республіки Крим М. Багров. Позитивно оцінюючи прагнення Української держави якомога швидше розв'язати проблеми переселення депортованих німців в Україну, члени бундестагу пообіцяли віднайти можливості фінансової допомоги для завершення розпочатих об'єктів будівництва.

В столиці України німецькі парламентарії відвідали ряд міністерств і відомств, зокрема Міністерство сільського господарства та продовольства, концерн «Украгротехсервіс» та Міністерство машинобудування, конверсії та військово-промислового комплексу. Гості цікавилися можливостями співробітництва Німеччини та України. Вони пообіцяли взяти під свій контроль виконання німецькою стороною раніше досягнених домовленостей. Високу оцінку конкретній допомозі з боку Яна Остергетело у відкритті кредитних ліній дав міністр Юрій Карасик. За влучним висловом члена бундестагу Герта Вайскірхена, група «Німеччина—Україна» збирається відігравати в німецькому парламенті роль своєрідного українського лобі.

Цікавою була зустріч у м. Городищі на Черкащині. Адже ряд керівників господарств Таращанського району були практикантами в Німеччині. Після концерту, що був даний з нагоди приїзду німецьких друзів, один з німецьких парламентаріїв сказав: «Я вірю в народ, який вміє так танцювати і так співати. Цей народ збудує щасливу державу».

Під час зустрічі членів бундестагу з групою «Україна—Німеччина», яка утворена у Верховній Раді півроку тому, були обговорені плани співробітництва парламентів двох країн. Домовлено, що обидві парламентські групи будуть діяти в трьох напрямах: співробітничатимуть у підготовці законопроектів, допомагатимуть виконавчим органам розв'язувати конкретні питання співробітництва та вестимуть обмін думками щодо гострих європейських проблем. У цьому зв'язку керівника парламентської групи «Україна—Німеччина» Юрія Гнаткевича та членів цієї групи запрошено з візитом до бундестагу. Обговорено також можливість проведення спільної науково-практичної конференції на тему «Україна та європейська безпека».

Власна інф.

Актуально

Щоб стати громадянином, треба скласти іспит

Громадянином Литви може стати кожний бажаючий, незалежно від національності. Але після здобуття державою незалежності не всі жителі Литви визначилися у своєму виборі, громадянами якої держави їм стати. І все ж більшість тих, хто вагався, вирішили стати громадянами Литви.

А тим, хто тільки тепер вирішив одержати литовське громадянство, треба складати іспити з державної мови і основ Конституції Литовської Республіки. Цей іспит викликав неабиякі суперечки і занепокоєння так званої російськомовної частини населення, особливо пенсіонерів, адже для них будь-який іспит — вельми складна процедура.

Але, як запевняють службовці Вільнюського відділу освіти, у даному разі занепокоєння зайве. Бо вимоги до іспиту з державної мови невеликі: достатньо знати близько 800 слів. Як показує практика, лише дуже мала частина людей не в змозі скласти цей іспит. Кожний, хто не склав, має можливість скласти його через місяць. І так до переможного кінця. Тому хвилювання людей з приводу того, що той, хто не склав іспиту, не матиме громадянства, а отже пенсії, безпідставні. Тим більше, що екзаменаційна комісія працюватиме доти, доки будуть бажаючі складати іспит.

Надія ДОРОНІНА.

Вільнюс.

СУМНА ЦИКЛІЧНІСТЬ

Масштабів локальної війни з дня у день набувають бойові дії ізраїльської армії у Південному Лівані. Льотчикам і артилеристам збройних сил Ізраїлю ніколи відпочивати. Вони зробили понад п'ятсот повітряних нальотів на ліванську територію, випустили більш як 10 тисяч снарядів, щоб перетворити на «випалену землю» південноліванські поселення поблизу так званої «зони безпеки». Близько ста чоловік убито, більш як чотириста дістали поранення, майже 300 тисяч ліванців залишили місця свого постійного проживання.

Подробиці

Керівництво Держави Ізраїль в особі міністра закордонних справ Ш. Переса пояснило світовому співтовариству мету операції **«Підсумок»**: доводиться «тиснути» на Ліван та Сирію, з тим, щоб вони поклали край терористичній діяльності проіранської організації «Хезболлах». Остання, регулярно обстрілюючи з реактивних установок ізраїльську територію, має, у свою чергу, єдину мету. І її не приховує: викликати таку реакцію Ізраїлю, яка блокувала б близькосхідний миротворчий процес. Бо, за словами духовного наставника ісламістів шейха Х. Фадлалла: «Якщо буде підписано арабо-ізраїльський мир, то це буде мир між режимами, а не між народами».

Водночас Сирія, яка має безперечний авторитет у колі арабських держав, заявила, що ізраїльська агресія не примусить сирійське керівництво відмовитися від його зобов'язань у рамках мирного процесу. Така позиція уже принесла Дамаску певні політичні дивіденди. Президент США Б. Клінтон, який засудив обраний Ізраїлем шлях розв'язання проблем регіону, похвалив Сирію за її «стриманість» стосовно конфлікту.

Міжнародне співтовариство, зрозуміло, засудило бойові дії на лівано-ізраїльському кордоні. Проте світовий арбітр — Рада Безпеки ООН — не поспішає з винесенням якихось офіційних рішень. За словами її голови С. Хеннея (Великобританія), РБ не вважає за «особливо потрібне» покласти відповідальність за розпалення конфлікту на ту чи іншу сторону.

Лаконічний висновок і, мабуть, єдиний можливий за цієї ситуації, зробила англійська газета «Гардіан». На думку її оглядача, ескалація насилля у Південному Лівані з боку Ізраїлю може підірвати з такими труднощами налагоджений близькосхідний мирний процес.

Бої такого масштабу, які сьогодні краять невелику ділянку землі на Півдні Лівану, відбувалися тут лише у 1982 році. І ось повторилися. Сумна циклічність.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

На знімку: солдати ізраїльської армії готові перейти «зону безпеки». І, якщо буде наказ, не вагаючись, зроблять це. Державні прапори Ізраїлю і Лівану уже за їхніми спинами.

Фото Рейтер.

Експрес-інформація

ІЗРАЇЛЬ ВОЮЄ З ТЕРОРИСТАМИ. ГИНУТЬ МИРНІ ЖИТЕЛІ

Обстріл південної частини Лівану триватиме доти, доки не буде досягнуто основної мети бойової операції Ізраїлю. Про це заявив прем'єр-міністр Ізраїлю І. Рабин. Він також назвав безпідставними твердження офіційних осіб у Бейруті про буцімто заплановане припинення вогню. Наголосив, що його держава прагне змусити керівництво Лівану припинити підтримку проіранського угруповання «Хезболлах», члени якого минулої ночі знову обстріляли північні території Ізраїлю. У результаті бойових дій гинуть сотні мирних жителів.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА — В КОМПЕТЕНЦІЇ НАРДЕПІВ

Чергова сесія Верховної Ради Росії розпочинається завтра в Москві. Депутати обговорюватимуть указ Президента Росії Б. Єльцина щодо продовження терміну надзвичайного стану в Північній Осетії. Не виключено, що до порядку денного депутати можуть внести і обговорення скандально відомого рішення Центрального банку щодо обміну грошей.

СКАСОВАНО СМЕРТНИЙ ВИРОК

Іванові Дем'янюку. Відповідний вердикт виніс Верховний Суд Ізраїлю. Івана Дем'янюка було 5 років тому засуджено до страти через повішення за буцімто скоєні ним у роки Великої Вітчизняної війни злочини, зокрема, за участь у геноциді проти єврейського народу. Однак в ході слідства не було дано відповіді на ряд істотних питань. А відтак остаточно провину не було доведено.

ЄС: ІНФЛЯЦІЯ МОЖЕ СТАТИ РЕАЛЬНІСТЮ

Майбутнє європейського валютного механізму, можливо, буде важко передбачити. Такого висновку дійшли західні фінансові експерти після того, як Бундес банк (Німеччина) вирішив не знижувати основну облікову ставку.

Таке рішення, прийняте в односторонньому порядку, спричинило відповідну реакцію центральних банків держав — членів ЄС, які почали зміцнювати свої валюти щодо марки. Західні експерти стверджують, що такі дії фінансистів можуть призвести до збільшення інфляції в межах ЄС.

У СУХУМІ НЕ ВИБУХАЛИ СНАРЯДИ

Першою спокійною добою для Сухумі назвав Голова Держради Грузії Е. Шеварднадзе час, що пройшов з моменту встановлення перемир'я в регіоні. Він, однак, додав, що незначні порушення все ж мали місце.

У той же час в Сочі відбулася зустріч особистого представника генерального секретаря ООН Е. Бруннера з Головою Верховної Ради Абхазії В. Ардзинбою. У ході зустрічі сторони обговорювали механізм реалізації угоди про припинення вогню в регіоні.

ЩЕ ОДИН ЗАЛП ПО ІРАКУ

Американські бойові літаки обстріляли пускові установки протиповітряної оборони Іраку. Це було зроблено після того, як два штурмовики ВПС США, що патрулювали заборонену для польотів іракських літаків зону, були виявлені іракськими радарами. Спроба фіксувати польоти американської авіації в Іраку Пентагон розглядає як «потенційну загрозу».

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

З «гарячих» точок

БОЇ ПРИПИНЕНО Й, НА ЩАСТЯ, НЕ ВІДНОВЛЕНО

На кордоні Мардакертського району Нагірно-Карабаської республіки й Агдамського району Азербайджану відбулася заздалегідь запланована зустріч представників конфліктуючих сторін. Переговори відбувалися на рівні міністрів закордонних справ і міністрів оборони обох республік.

Як стало відомо, карабаська сторона запропонувала для обговорення два проекти угод. Перший являє собою договір про тривале припинення вогню в зоні конфлікту. А в другому йдеться про проведення переговорів на вищому рівні між виконувачем обов'язки Президента Азербайджану Гейдаром Алієвим та Головою Верховної Ради НКР Кареном Бабуряном. У ході зустрічі, що відбулася, сторони висловили згоду шукати шляхи мирного врегулювання конфлікту.

Варто зазначити, що, незважаючи на закінчення дії домовленості про тридене припинення вогню, яка набула чинності 25 липня, бої в регіоні не відновилися.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Єреван.

НЕ БРУДНИ КРИНИЦІ— БО СХОЧЕШ ВОДИЦІ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Безумовно, природні водойми, і передусім річки, здатні до самоочищення. Однак очиститися вони можуть лише від легкоруйнівних органічних сполук. До того ж ця унікальна властивість, як свідчать дослідження біологів, формується протягом тривалого еволюційного процесу.

Подальше використання річок як природних «очисних споруд» не тільки екологічно небезпечно, а й економічно невигідно. Про це свідчать наші оцінки. Боротьба з забрудненням шляхом «розбавлення та самоочищення» в надії на горезвісну «мінімізацію витрат» призводить лише до збитків: гіршає якість довкілля, деградують водойми, зникають джерела питної води, виснажуються рибні запаси тощо. Крім того, розробка санітарно-гігієнічних та рибогосподарських гранично допустимих концентрацій (ГДК) хімічних речовин у воді замість екологічного нормування стану водоймищ призвела до значних економічних витрат. А коли врахувати, що кількість видів речовин, які потрапляють у водні джерела, зростає, а масовий контроль воп стримує нестача потрібної апаратури, реактивів та методичної бази, то цілком зрозуміло, що в такий спосіб не можна розв'язати проблеми охорони водоймищ.

Потрібні принципово нові теоретико-методичні підходи, нормативна база й інструментарій для створення економіко-правової системи управління водокористуванням і водним господарством. Лише тоді можна буде сподіватися на планомірне впровадження маловідходних і водозберігаючих технологій, пошук і скорочення норм водоспоживання, ефективну водоохоронну діяльність уже на ранніх етапах виробництва.

Основою розв'язання цих проблем мають стати принципи нетрадиційного розвитку водогосподарського комплексу з визначенням соціально-екологічних пріоритетів, впровадженням економіко-екологічних методів управління господарською діяльністю і водокористуванням. А в екологічній політиці пріоритетними мають бути екологічна освіта, виховання і культура суспільства. Тільки за таких умов ми зможемо «вилікувати» і зберегти водні джерела — джерела життя для нинішніх і майбутніх поколінь.

Михайло ХВЕСИК, завідуючий відділом регіональних проблем використання та охорони водних ресурсів Ради з вивчення продуктивних сил АН України, член Президії Української Екологічної Академії наук.

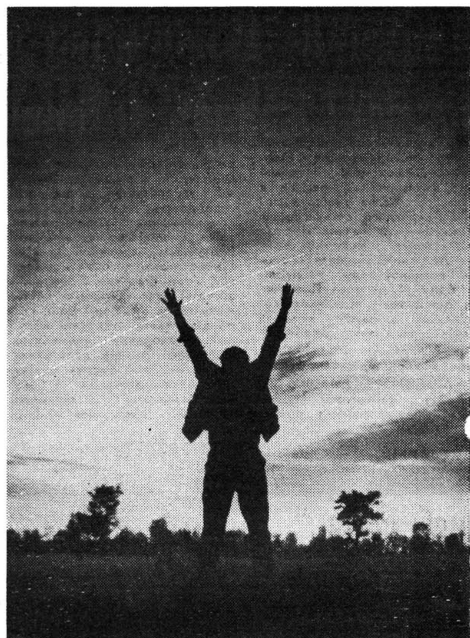

Фото Михайла САЧКА.

Польовий стан

БЕНЗИНУ — НА ДВІ ДОБИ

Понад 400 тисяч гектарів ранніх зернових — такий хлібний лан Черкащини. З них уже скошено близько 200 тисяч і обмолочено майже половину. Середня урожайність озимої пшениці — 42, у Смілянському, Чорнобаївському та Черкаському районах — понад 50 центнерів з гектара. За оцінками фахівців-аграріїв, область матиме валовий збір зерна в межах 2 мільйонів тонн. Отже, державне замовлення буде виконано.

Втішні повідомлення з хлібних масивів затьмарює одна, але найголовніша проблема — в господарствах катастрофічно не вистачає бензину, щоб вивозити зерно з токів на елеватори. Якщо диспальноо, поінформували в обласному управлінні сільського господарства, вистачить ще на 12 днів, то бензину — лише на дві доби.

Лідія ТИТАРЕНКО.

ЯКА ЦІНА, ТАКА Й РОБОТА

Чернігівська область вирішила повністю забезпечити себе зерном пшениці, яку доводилося закуповувати в південних регіонах України. З цією метою розпорядженням обласної адміністрації встановлені підвищені — на 100—150 тисяч карбованців — ціни за кожну здану тонну. Зрозуміло, що стимули позитивно вплинули на хід жнив. У перші ж дні на хлібоприймальні підприємства вже надійшла 21 тисяча тонн пшениці.

Сергій ПАВЛЕНКО.

ФЕРМЕРИ НЕ ПОСПІШАЮТЬ

Вжиті урядом конкретні заходи — відкриття нових кредитних ліній, справедливе ціноутворення, прийнятні податки тощо — активізували жнива на Закарпатті. Врожай колосових, незважаючи на дощову погоду останніх тижнів, упорано більш як з 50 відсотків посівів. Майже повністю завершено збирання озимого ячменю. Його врожайність становить близько 42 центнерів з гектара.

Без затримок проходить і косовиця пшениці. Нинішнього року вона чиста, не забур'янена, полеглих хлібів майже немає. Найкращі види на врожай у Берегівському та Мукачівському районах.

Достроково й добре підготовлені підрозділи ВО «Закарпателеваторзернопром» дають можливість здавати хліб вищими темпами, ніж торік.

Понад 400 тонн хліба зобов'язувались поставити в рахунок держзамовлення фермери. Але вони поки що не поспішають і продали лише одну тертину від наміченого.

Микола ГОРВАТ.

У ЦЕНТРАЛЬНІЙ КОМІСІЇ З ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ

29 липня 1993 року відбулося перше засідання Центральної комісії з всеукраїнського референдуму.

Прийнято постанову про забезпечення роботи по організації підготовки і проведення заходів відповідно до постанови Верховної Ради України від 17 червня 1993 року про призначення всеукраїнського референдуму на 26 вересня 1993 року з питань довір'я (недовір'я) Президенту, Верховній Раді України.

Відзначено, що здійснення необхідних у цьому зв'язку організаційних заходів стримується тим, що Верховною Радою України не встановлені зміст і форма бюлетенів, як того вимагає Закон України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» при проведенні як всеукраїнських референдумів, так і відповідно до статті 46 цього Закону, дорадчих опитувань громадян України (консультативних референдумів). З цього й інших питань у постанові висловлено до Президії Верховної Ради України конкретні пропозиції. Зокрема, про розміри та строки фінансування витрат на підготовку і проведення всеукраїнського референдуму, виділення паперу на виготовлення бюлетенів для голосування та бланків іншої документації комісій усіх рівнів з референдуму та ряд інших.

Погоджено кошторис видатків на проведення всеукраїнського референдуму, який має становити 22,1 мільярда карбованців.

Комісія затвердила календарний план основних організаційних заходів, які необхідно провести при підготовці і проведенні всеукраїнського референдуму, форми телеграфних повідомлень, що мають бути подані до Центральної комісії, форми документів з всеукраїнського референдуму.

Схвалено лист Центральної комісії з всеукраїнського референдуму комісії Республіки Крим, обласним, Київській і Севастопольській міським, районним, міським районним у містах, дільничним комісіям з всеукраїнського референдуму.

На засіданні розглянуто ряд інших питань, пов'язаних з підготовкою і проведенням всеукраїнського референдуму.

Вів засідання заступник голови Центральної комісії з всеукраїнського референдуму О. В. Лавринович.

* * *

Центральна комісія з всеукраїнського референдуму розміщується за адресою: 252196, м. Київ, площа Лесі Українки, 1.

Телефони: 296-86-36; 294-96-17.

Є «ДЕМОКРАТИЧНИЙ ЦЕНТР»

У Секретаріаті Руху відбулася нарада представників політичних і громадських організацій правоцентристської і центристської орієнтації. Підписано декларацію про створення політичного клубу «Демократичний центр». У ході його діяльності з'ясується питання щодо можливості формування передвиборчої коаліції. Першими до клубу ввійшли Рух, Партія демократичного відродження України, Ліберально-демократична і Селянська демократична партії, Українська студентська спілка та Союз Українок. Вони прийняли спільну Заяву.

ЗАЯВА

Невиважені дії вищого українського керівництва, схильність до невиправданих компромісів і поступок, особливо у стосунках із найближчими сусідами, хибна кадрова політика, відсутність чіткої лінії у питаннях, життєво важливих для України, призвели до того, що держава, яка вийшла із Союзу, маючи потужні стартові можливості, опинилась у тяжкому становищі, гіршому, ніж сусідні країни — частини колишнього СРСР.

Вважаємо, що кожен прогаяний день, кожна хвилина бездіяльності, очікування й загравання керівників держави з різними силами, чиї наміри є нерідко протилежними, наближають Україну до національної катастрофи.

Ми, представники політичних партій і громадських організацій демократичного спрямування, усвідомлюємо, яка небезпека нависла над нашою державою, і звертаємося до вищого державного керівництва з пропозиціями:

1. Будувати відносини з республіками колишнього Радянського Союзу та з іншими державами виключно на основі взаємовигідних двосторонніх угод, не обмежуючи своїх суверенних прав входженням у будь-які союзи чи співдружності.

2. Президентові України, як вищій посадовій особі держави, оприлюднити своє ставлення до Заяви про економічну інтеграцію, підписаної Прем'єр-міністром України, й висловити ставлення до членів уряду, дії яких можуть призвести до обмеження суверенітету Української держави.

Ми вважаємо, що вихід із тяжкої кризи можливий не шляхом втрати самостійності, а з допомогою зміни структури державного управління, способу його формування та проведення швидких ринкових реформ.

Рух-Прес.

РОЗ'ЯСНЕННЯ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАКОННОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ САМООБОРОНИ — УНСО

На запитання громадян з цього питання Мінюст повідомляє, що у квітні 1992 року ним розглядалися заява і засновницькі документи, подані УНСО, стосовно реєстрації його статуту. При вирішенні цього питання було звернуто увагу на те, що дане формування є напіввійськовим. Основна мета його діяльності — організація населення для сприяння обороні України на її території у разі агресії та розгортання партизанської боротьби в разі окупації України, співпраця з армією, фізичний і теоретичний вишкіл громадян для виконання поставлених цілей.

Створення у правовій державі подібного громадського об'єднання неприпустиме. Воно суперечить вимогам Конституції України (ст. 49), нормам законів України «Про об'єднання громадян», «Про міліцію» та інших. Чинним законодавством передбачається, що громадяни мають право об'єднуватися у політичні партії та громадські організації. Але їх мета повинна відповідати суспільним і особистим інтересам: участь у формуванні державної політики, захист законних соціальних, економічних, творчих прав і таке інше. Створення воєнізованих формувань законом заборонено. Такі формування не підлягають легалізації.

Оскільки положення статуту УНСО не відповідали Конституції та законодавству України, 15 травня 1992 року Мінюстом було відмовлено в його реєстрації. На сьогодні це об'єднання не легалізоване (офіційно не визнане).

Якщо в діяльності УНСО є ознаки правопорушення, на них повинні реагувати відповідні органи.

Релігія

КИЇВСЬКИЙ ПАТРІАРХАТ: НЕПРОСТИЙ ШЛЯХ ДО ЄДНОСТІ

МИНУВ рік від часу Всеукраїнського православного собору, на якому Українська автокефальна православна церква та Українська православна церква об'єдналися в єдину Українську православну церкву — Київський Патріархат. Таке об'єднання видавалося тоді за цілком природне — адже після того, як УПЦ на своєму помісному соборі 1—3 листопада 1991 року також взяла курс на здобуття автокефалії, зникла головна перепона, що розділяла її з відродженою УАПЦ. Відтоді поділ в єдиній незалежній державі православних на дві окремі церкви, що не мали жодних відмінностей в канонах та церковному обряді, мав вигляд уже історичного анахронізму.

Звичайно, об'єднання було прискорене й драматичними подіями в лоні УПЦ, де більшість владик під тиском патріаршої Москви зреклася рішень свого ж помісного собору, й спробою усунути довголітнього предстоятеля церкви митрополита Філарета. Час просто таки вимагав від «незалежницького» крила УПЦ шукати собі нових спільників. Але й за таких умов учасники собору потребували великої мужності, щоб скинути попередній тягар непорозумінь і звинувачень, покаятися один перед одним і відмовитися від власних амбіцій та претензій в ім'я церковної єдності. Собор оголосив главою церкви Патріарха Київського і Всієї України Мстислава, обрав склад Священного Синоду та Вищої Церковної Ради.

В основу діяльності церкви поклали статут УАПЦ, який і було зареєстровано державою з відповідними поправками 20 липня 1992 року. Рішення собору підтримала цілковита більшість владик, кліру та вірних УАПЦ. До УПЦ — Київського Патріархату прийшли п'ять єпископів УПЦ на чолі з її предстоятелем, а також значна частина її духовенства та парафіян (лише в Київській області УПЦ—Київський Патріархат має сьогодні понад 100 священиків; УАПЦ станом на червень 1992 року мала їх лише три). До церковного об'єднання з надією поставилася більшість громадських організацій; здавалося, на цьому покладено край штучному церковному розколові.

На превеликий жаль, так не сталося. Більшість єпископів УПЦ побоялися піти на розрив канонічного зв'язку з Москвою і об'єдналися навколо митрополита Володимира (Сабодана), прибулого з сусідньої держави.

Об'єктивно склалося так, що ця гілка українського православ'я виявилася бідною на національно зорієнтованих владик — адже більшість з них уже згуртувалася в лоні спершу УАПЦ, а далі — УПЦ — Київський Патріархат. Тому слово «автокефалія» (до питання про яку Москва обіцяла повернутися аж 1995 року) майже щезло з лексикону провідників УПЦ — Московський Патріархат. Натомість дехто в лоні цієї церкви став відверто проповідувати ворожнечу і до української мови — начебто «неканонічної та неблагодатної», і до самої Української держави. Неодноразові намагання Священного Синоду УПЦ — Київський Патріархат розпочати діалог у справі об'єднання всіх православних України донедавна наражалися на глухий опір прибічників «твердої лінії» з оточення митрополита Володимира (Сабодана), які вважають своїх братів по вірі з КиЇвського Патріархату за звичайних розкольників, від яких слід вимагати беззастережного каяття.

Складні проблеми постали і в середовищі самої УПЦ—Київський Патріархат. Декотрим з тих, хто розпочинав автокефальний рух в Україні, виявилося не під силу переступити через себе й подати руку тим, хто ще вчора був «по той бік барикад». Масова підтримка об'єднання й очевидна необхідність іти на компроміс в ім'я спільної мети лишилася для декотрих чимось менш значущим від особистих амбіцій й намагання будь-що стояти біля керма хоч маленької, але «власної церкви». Найсумнішим у цій історії стало те, що ревні прихильники «чистої автокефалії» використали в своїх інтересах ім'я дев'яностоп'ятирічного Патріарха Мстислава. Не таємниця, що Святіший владика неоднозначно поставився до об'єднання, що відбулося за його відсутності. Але Патріархові стало великодушності й державного розуму прийняти всю свою паству.

Але з осені ставлення до об'єднавчого собору у Патріарха Мстислава різко змінилося. Саме в цей час від імені Мстислава, вже тяжко хворого, з'явилася низка блискавично розтиражованих у пресі «заяв», які, втім, не проходили через жодну канцелярію ані в Баунд Бруку, ані в Києві. З цього приводу хочу наголосити: Патріарх з багатьох причин не міг «ніжно любити» митрополита Філарета, надто добре пам'ятаючи про позицію колишнього Московського екзарха в Києві і практично не маючи змоги дізнатися за все те добре, що встиг зробити владика Філарет протягом останніх двох років задля розбудови незалежної церкви, про яку все життя мріяв і сам владика Мстислав.

Але навіть попри величезну моральну вагу Патріаршого імені, цілковита більшість вірних УАПЦ не відійшла від рішень об'єднавчого церковного собору. На грудневій конференції Братства Святого Апостола Андрія Первозваного (а сюди з'їхалися з усієї України люди, які ще вчора тяжко боролися з комуністичною владою, аби дати Святішому змогу приїхати в Україну) з 18 крайових організацій лише дві — Львівська та Харківська — виступили проти церковного об'єднання. З одинадцяти владик УАПЦ від УПЦ — Київського Патріархату відкололося теж лише двоє — Уманський Михаїл (Дудкевич) та Львівський Петро (Петрусь). Двох цих владик і декількох десятків панотців, що їх активно підтримали, важко назвати церквою.

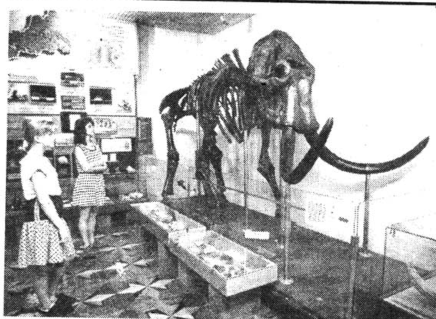
Тим часом Київський Патріархат вистояв і чисельно зміцнів. На сьогодні він об'єднує понад три тисячі церковних громад (менша їх кількість за реєстрацією пояснюється хіба тим, що не скрізь парафіянам вдається легко перереєструвати свої статути), понад 20 єпархій, п'ять духовних семінарів (цього року відкривається академія), понад 10 монастирів. За цей час до норм духовного життя міцно ввійшов принцип соборноправності — всі головні питання розв'язує архієрейський собор з дорадчою участю представників духовенства та православних братств. І хоч би що там писали про «неправність» червневого собору, хотів би, не вдаючись до юридичних тонкощів, підкреслити лише одне: жодне штучне, створене з волі кількох осіб, об'єднання не вистояло б під вогнем такої шаленої критики супротивників, якби не спиралося на справді масову підтримку «знизу». Немало зроблено і для впровадження в службу Божу української мови. Сьогодні, скажімо, з чотирнадцяти парафій УПЦ—Київського Патріархату в Києві українською правлять в одинадцяти, а в трьох — почергово українською і старослов'янською мовами. Отож зовсім безпідставними виявилися побоювання тих, хто вважає, що рідна мова в церкві «злякає» парафіян. Тому лишається тільки сумувати за тим, що в храмах Московського Патріархату в нашій столиці українське слово лунає лише вряди-годи.

Багато зроблено і для упорядкування перекладів рідною мовою богослужбової літератури. Видавництво «Воскресіння» перевидало православний молитовник, готується до друку служебник. Оновився журнал «Православний вісник», де замість принагідних передруків про російських святих з'явилися глибокі розвідки з історії Української церкви.

Налагоджено і плідну взаємодію церкви з науковцями і митцями: під егідою Київського Патріархату проведено вже кілька солідних наукових конференцій, присвячених різним аспектам нашої церковної історії, мистецтва, храмобудівництва, а Свято-Володимирський кафедральний собор у Києві став місцем виконання творів класичного та сучасного духовного хорового співу. Все це й багато чого іншого зроблено без жодного сприяння, а часто й за прямого супротиву місцевої влади більшості областей, в атмосфері залякування, а іноді й брутального фізичного насильства з боку фанатиків з РПЦ (згадаймо лише побиття черкаського єпископа Нестора в Кам'янці). До Київського Патріархату повернувся митрополит Іван Боднарчук, першосвятитель УАПЦ в Україні початку 1989 року, який через розходження з Патріархом Мстиславом опинився поза межами церкви. Його приклад мають наслідувати й інші українські владики, якщо вони хочуть справжнього єднання в Україні православних християн.

Не доживши кількох днів до річниці об'єднавчого собору, 11 червня 1993 року впокоївся на дев'яності шостому році свого багатотрудного життя Святіший Патріарх Мстислав, за здоров'я якого попри все вірні УПЦ—Київського Патріархату ревно молилися до останнього дня. Відповідно до статуту Церкви Священний Синод уже 13 червня обрав патріаршого місцеблюстителя. Ним став 67-річний владика Львівський і Сокальський Володимир (Романюк), відомий правозахисник і публіцист, багаторічний в'язень сталінських і брежнєвських таборів, який ще 1976 року оголосив про свій перехід до УАПЦ. Уже перші кроки патріаршого місцеблюстителя ознаменувалися рядом важливих рішень, скерованих на початок діалогу з греко-католиками та тими православними українцями, що досі канонічно підпорядковані Москві. Якщо простягнена владикою Володимиром рука не зависне в повітрі, то вже восени всі православні України зможуть зібратися на спільний собор і разом обрати на ньому нового предстоятеля своєї незалежної церкви.

Анатолій КОЛОША,
голова правової комісії Всеукраїнського Братства Святого Апостола Андрія Первозваного.

НЕЩОДАВНО Черкаському обласному краєзнавчому музею виповнилося 75 років. Це один з найстаріших культурно-освітніх закладів такого типу в Україні. А засновано музей 1918 року черкаським осередком товариства «Просвіта». Було поставлено завдання «зосереджувати в музеї демонстраційний матеріал, необхідний для вивчення історії Черкащини, соціально-економічного характеру та природних багатств краю». Уже в 20-ті роки фонди музею виділялися за своїм змістом і різноманітністю. В самому лише природно-історичному відділенні налічувалося понад 5000 експонатів. І фонди музею весь час поповнювалися колекціями старовинних монет, зброї, картин з колишніх панських маєтків. Відомі краєзнавці надсилали зібрання мінералів, результати геологічних та палеонтологічних досліджень.

У період німецько-фашистської окупації музей було пограбовано. Багато часу затратили співробітники, щоб відновити його багаті фонди.

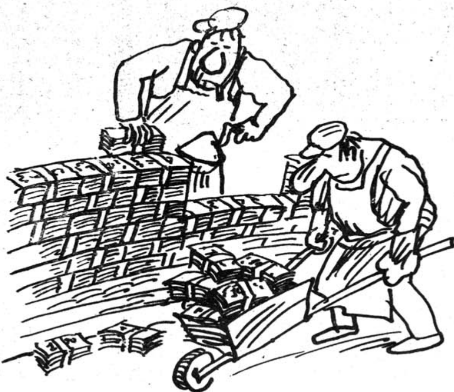
Якісно новий етап у житті музейного закладу розпочався 1983 року, коли було споруджено нове спеціальне приміщення. Сучасна експозиція розміщена в тридцяти залах загальною площею 2800 квадратних метрів. До неї входять відділи природи, історії, меморіальний зал Т. Шевченка, етнографічний комплекс, зали стаціонарних виставок. Фондові колекції музею налічують майже 100 тисяч експонатів. Щороку в музеї буває понад 150 тисяч відвідувачів з усіх куточків України та з-за кордону.

Використовуючи унікальну фондову колекцію та результати багатьох пошукових експедицій, науковці музею провадять велику роботу з пропаганди надбань національної культури, відродження традиційних ремесел, обрядів, звичаїв. Особливо важлива така робота у час національного відродження України, становлення її державності.

На знімку: скелет мамонта антропогенного періоду, знайдений на території Черкаської області.

Фото Бориса ДВОРНОГО.

Жарт номера

У той час, як одні будують надхмарні замки, інші роблять гроші з повітря.
В'ячеслав НАЛЬОТОВ.
Мал. Анатолія ВАСИЛЕНКА.

За бідного вчителя замовте слово

У вчителів Глибоченської школи сьогодні свято. Не дуже велике, просто маленький день учителя. Директор привіз зарплату, точніше ту, що так називається для зручності.

Але то спочатку ніби свято, а коли кожен отримає гроші, почне розкладати в умі, що й скільки коштує, починаються маленькі трагедії Пушкіна.

— Плакали мої чоботи. Вони — п'ятдесят тисяч, а зарплати всього дванадцять, — сама собі винесла вирок вчителька англійської мови.

— Саме на шість кілограмів м'яса вистачить,— сумно пожартував завуч.

— Про що ви говорите, панове? Яке м'ясо, яке масло? Пропоную дієту перехідного періоду: хліб, чай, молоко щодня. Раз у місяць м'ясо або ковбаса з м'ясом, два чи три яблука, сто-двісті грамів горілки або пляшка пива, дітям півкіло карамельок і на щодень — шоколад рекламний, по телевізору,— поділилась обрахунками вчителька біології.

Всьо чоткої!

— Є ідея,— сказав директор. А що ідеї в нас поки що безплатні, всі зацікавлено завмерли.

— Купуємо на школу корову, матимемо молоко, а також кефір, масло, сметану, сир,— закінчив директор.

— Миколо Павловичу! Звідки сметана й решта, як того молока заледве на всіх вистачить?

— Та й за які гроші ми купимо ту корову?

— Я саме взяв на вас двісті шістдесят тисяч зарплати. Якраз на корову.

— О, то ми багаті, якщо за місячну зарплату всього колективу школи спроможні купити цілу корову! — патетично вигукнув учитель географії.

— То вже краще купити козу, а на решту грошей порося. Будемо ще й з м'ясом.

— А що залишиться від покупок, віддаємо голодуючим народам Африки,— запропонував колишній парторг школи.

— Мудра пропозиція, але в мене є ще мудріша,— взяв слово вчитель співів.— Треба взяти шефство над одним із безробітних, скажімо, з Канади. А він за це хай нам висилає у фонд нашої зарплати п'ятдесят-шістдесят доларів, саме скільки ми заробляємо разом щомісяця, а йому й так вистачить тих доларів, що їх йому виплачують за безробіття.

Вчителі пропозицію підтримали. А що робити? Тог дношці перехідного періо від радянського феодалізму до первісного нагромадження капіталу легше пережити жартуючи...

Василь БАБІЙ.
Івано-Франківська область.

Альтернативні думки

* Як же народові не бути голим, коли слуги прикриваються його інтересами.

* Варіант закону Ньютона: «Сила дії дорівнює силі бездії».

* Політичний хеппі-енд: партії обмінялися платформами.

* Реальне досягнення соціалізму: «Нам нічого ділити».

* Схоже, з усієї спадщини Ілліча в ціні зростає лише його лампочка.

* Нове мислення — це початкова фаза нормального мислення.

* Аргумент доцільності заснування спільних підприємств: «Краще з розумним загубити...».

* Може, переможців не судять тому, що в нас їх ніколи нема?

* Схоже, для нас найстабільніша грошова одиниця — гріш.

Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.

Мал. Геннадія ЄВТУХОВА.

Дитячі забави

Всі вимпели в'ються

Калюжа на околиці селища міського типу. Хлопчик у синій курточці з капюшоном і жовтих гумових чобітках на босу ногу пускає з одного берега калюжі до іншого червоний пластмасовий кораблик.

Поки кораблик пливе через калюжу, малюк оббігає її й пускає іграшку назад. З'являється другий хлопчик — у білому кашкеті, синій майці і червоних чобітках.

Жовто-синій малюк так захопився грою, що не помічає синьо-біло-червоного і спокійно грається. Біло-червоний колупається пальцем у веснянкуватому носі, а потім несподівано біжить до води й перехоплює кораблик. Жовто-синій здивовано кліпає великими синіми очима, але заспокоюється, коли другий хлопчик пускає кораблик до його берега.

Хлоп'ята мовчки продовжують свою гру і не помічають навкруги себе нічого. Тим часом, до калюжі підходить ватага старших за віком хлопчаків з іграшковими автоматами, пістолетами, шаблями. Ці діти вочевидь гралися у війну, але видно, що та гра їм обридла і вони не проти знайти щось цікавіше для себе.

— Ей ти, рудий! — кричить біло-червоному ватажок у морській фуражці й з біноклем на шиї.— Направляй свій дредноут до нас, на кораблі буде моя адміральська ставка!

— Це мій кораблик! — протестує жовто-синій.— Не смійте його забирати!

— Еге, дулю з маком! — озивається біло-червоний.— Ти його знайшов на смітнику біля мого будинку, а верзеш, що він твій!..

— А я, а я!.. — не знає чим крити жовто-синій,— а ця калюжа моя, бо розташована біля нашої садиби! — здобувся нарешті він.

— Ха-ха-ха! — саркастично сміється біло-червоний.— Аби не КамАЗ мого тата, то на цьому місці ніколи б не було калюжі. Адже машина завжди буксує на повороті й вичовгала отаку яму.

— Та вріж ти йому по шиї! — під'юджує веснянкуватого ватажок, а решта хлопчаків реготе.

— Забирайтеся всі геть з моєї калюжі! — у відчаї кричить жовто-синій.

— Наказую потопити флот! — кричить ватажок і кидає в кораблик грудку землі.

Іграшка перехиляється на бік й тоне.

— Прощай, любимий город! — козлиним тенорком затягує пісню ватажок.

Жовто-синій хлопчина плаче й розмазує брудною рукою сльози на обличчі.

— Я вам це пригадаю! — гукає він.— Скажу мамі, щоб не продавала вашим батькам нашого молока! І яблук з нашого саду вам більше не бачити!

— А, до біса, цього пришелепкуватого! — каже друзям «адмірал».— Найшли за що сперечатися. Якась калюжа, а в ній шматок пластмаси. Ходімо краще на річку, там справжні кораблі плавають...

Володимир ПРОХОРЕНКО.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Наш офіціоз

Ви зібралися приватизувати підприємство, але не маєте під рукою зразків необхідної документації? Не біда! Сьогодні «Курінь» пропонує до вашої уваги приблизний

«СПИСОК ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ ДЛЯ ПРИВАТИЗАЦІЇ ОБ'ЄКТА».

1. Директор;
2. Дружина директора;
3. Теща директора;
4. Син директора;
5. Племінник директора;
6. Брат директора;
7. Сват директора;
8. Кум директора;
9. Дружина брата.
10. Сестра кума;
11. Невістка сестри...

137. Іван Іванович з главку;
138. Павло Степанович з тресту;
139. Фосген Аванесович з Кавказу...

За потреби цей список може бути уточнено й доповнено друзями родичів директора, родичами друзів, друзями родичів друзів чи просто гарними людьми.

Уклав список
Роман ЦИГАНЕНКО.
Одеса.

Споживацькі страждання

ДРІБ'ЯЗОК

У магазині біля віконця «Ка застряг покупець. Він лисуватий, має досить пошарпаний вигляд.

— Отже, скільки, кажете, ще з мене? — розгублено звертається до касирки.

— Ви що, на одне око глухий? Я ж ясно сказала: ще сорок сім копійок.

Покупець починає длубатися в кишенях. У плащі знаходить лише кілька жетонів на метро, в піджаку — жіночу щітку для волосся, із штанів витягує якусь довжелезну мотузку.

— Та-ак... А ви, даруйте, правильно порахували? Будь ласка, перевірте ще раз.

— Ще чого? Я що, обманюватиму? — огризається касирка.— Півжиття тут сиджу. Рівно сорок сім.

— Хтозна, може, замислилися про щось, замріялися...

— Мені тут мріяти не належить — я на службі.

Лисуватий знову вивертає киш ні, та дарма...

— А можна я вам пізніше занесу? Клянуся!..

— Еге ж, один — сорок сім копійок, другий — сорок сім... То жодної зарплати не стане.

— Добродію, чи не можна скоріше? Ви ж затримуєте! — сердито зауважує солідний чоловʼяга позаду.

— З дірявою кишенею нема чого по крамницях вештатися. Вдома треба сидіти,— підтримує його другий.

— Та подаруйте ви йому той дріб'язок,— кидає третій.

— Із власної кишені? — фуркає касирка.— Якщо ви такий щедрий, самі й... За чужий рахунок всі годні, а як за власний...

— Тьху, через що завелися! — солідний кладе у віконце купона з таким виглядом, наче це принаймні тисяча.— Беріть! Тільки за мовкніть!

— Отепер годиться! — касирка вибиває чек і простягає його покупцеві.— Отже, тринадцять мільйонів шістсот вісімдесят дві тисячі сто дев'ятнадцять карбованців сорок сім копійок. Тримайте.

Лисуватий відходить од каси й прямує у двір автосалону, де довгими рядами стоять новенькі машини.

Харків. Савелій ЦИПІН.

ГОЛОС України
ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Перший заступник головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
Рукописи не повертаємо.
Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж 789.249.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311144.

1, 7 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».